

СВЈЕТСКИ ДАН ХЕПАТИТИСА 2023.

Сваке године 28. јула, у свијету се обиљежава Свјетски дан хепатитиса (World Hepatitis Day) у циљу подизања свијесности о вирусном хепатитису и посљедицама оболијевања које имају велики утицај на здравље становништва на глобалном нивоу. СЗО је израдила стратегију под називом Global Health Sector Strategy (GHSS) за вирусне хепатитисе 2022-2030 која има за циљ елиминацију вирусних хепатитиса као јавноздравствене пријетње до 2030. године тј. смањити број нових инфекција за 90% и морталитет за 65%. Хепатитиси Б и Ц одговорни су за 96% смртних случајева међу свим хепатитисима. Хепатитис Ц је изљечив, а за хепатитис Б постоји вакцина и ефикасно лијечење.

Хепатитиси су још увијек глобални јавноздравствени изазов, јер сваких 30 секунди у свијету једна особа изгуби живот од посљедица болести повезаних са хепатитисом. Према подацима Свјетске здравствене организације, данас више од 350 милијуна људи живи с вирусним хепатитисом, а 9 од 10 заражених вирусом хепатитиса не знају да носе вирус у себи, односно своју дијагнозу. Више од 1.1 милион живота изгубљено је сваке године због посљедица заражавања хепатитисом Б и Ц. На вирусне хепатитисе Б и Ц ставља се посебан нагласак будући да припадају такозваним „тихим болестима“ односно болестима које дуго времена теку без препознатих симптома. Дуготрајна, нелијечена инфекција може узроковати тешка оштећења јетре и читавог здравља. Хепатоцелуларни карцином као посљедица нелијечене болести у сталном је порасту, а већина се открије у фази прекасној за успјешно лијечење. Тестирање на хепатитис Б и Ц једини је начин правовременог откривања болести.

Овогодишњи слоган Свјетске здравствене организације за обиљежавање Свјетског дана хепатитиса је: „Један живот, једна јетра“.

Кључне поруке Свјетске здравствене организације:

1. Имамо само један живот, а имамо само једну јетру. Хепатитис може уништити обоје.
2. Вирусни хепатитис и даље убија преко милион људи сваке године.
3. Инфекција хепатитисом је тиха, а свијест о здрављу јетре је ниска
4. Инфекције хепатитисом и смрти могу се спријечити.
5. Како COVID-19 више није глобална здравствена опасност, вријеме је да елиминишемо вирусни хепатитис и испунимо циљеве за 2030. годину.

Текст припремила:

Доц. др сц. мед. Нина Родић Вукмир
Специјалиста епидемиолог
Начелник Службе за епидемиологију
Институт за јавно здравство Републике Српске